

Diocese of the Armenian Church of America

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ

ՔՈՐԳՈՄ ԱՐԻՅՈՒՄԿՈՂՈՍ ՄԱՆՈՒԿԵՆՆ

Աստղիկ

630 SECOND AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10016

MURRAY HILL 6-0710

Archbishop Yerkon Manougian, Primate

ԱՍՏՂԻԿ ԱՆՊԵՏՈՍՅԱՆ-ՏԷՏԵՆԱՆ

Հայաստանի եւ Եւրոպայի մէջ երաժշտական յաջողութիւն գտած Աստղիկ Անդրէասեան 1961ին մեկնեցաւ Միացեալ Նահանգներէն, Երեւանի Կոմիտասի անուան երաժշտանոցի դասընթացքին հետեւելու համար: Անկէ ի վեր իր արուեստին մէջ շարունակ յառաջդիմած Աստղիկը այս երկիրը կը վերադառնայ, նոյեմբեր ամսուն Կոմիտաս Վարդապետի ծննդեան հարիւրամեակին նուիրուած Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդարանի շարք մը համերգներուն երգելու համար:

Աստղիկ թէեւ ծնած նիւ Եորք, բայց հասակ առած է ֆրէզնօ եւ Ուոթըրթաուն, ուր հրաւիրուած է հանրաժանօթ իր հայրը՝ Անդրանիկ Անդրէասեան, իբրեւ խմբագիր եւ հասարակական գործիչ: Աստղիկի հոգին լեցուած, յագեցած է երաժշտութեամբ: Երկրորդական վարժարանի մէջ ան կը սորվի ջութակի եւ դաշնակի նուագածութիւն, ապա երաժշտական զանազան դասընթացքներու կը հետեւի ֆրէզնոյի Նահանգային Գոլէժին մէջ:

Յատկանշական տաղանդով օժտուած Աստղիկ կը շահի Պոստոնի Նահանգային Գոլէժի ամերիկեան գրականութեան համար կրթաթոշակ: Նոյն դպրոցին աշակերտելով հանդերձ կ'աշակերտէ նաեւ Տիկին Կլարիս Միլերի՝ Նիւ Ինկլէնտ երաժշտանոցին մէջ: Յետ շրջանաւարտութեան, Պոստոնի մասնաւոր դպրոցի մը մէջ մէկ տարի կը պաշտօնավարէ իբրեւ ուսուցիչ, բայց կը զգայ թէ կը հեռանայ իր գլխաւոր նպատակադրութենէն, ուստի, երբ պատենութիւնը կը ներկայանայ Հայաստանի մէջ ծայնավարժութեան հետեւելու, իսկոյն կը մեկնի Երեւան:

"Ես ստացայ, այսպէս ասած, լրիւ կրթութիւն Հայաստանի մէջ", կ'ըսէ Աստղիկ: Երկար է ցանկը իր ստացած առարկաներուն. -երաժշտական պատմութիւն (հին շրջան, եւրոպական, սլավական եւ արեւելեան), օբերա եւ ծայնավարժութիւն, դաշնակ եւ բեմայարդարութիւն, ներդաշնակաւոր պար եւ մարզանք, հայերէն եւ ռուսերէն լեզուներ:

"Ես բախտաւոր եղայ ունենալով Փրոֆ. Թամարա Շահնագարեանը որպէս ծայնավարժութեան դասատու", ուրախութեամբ կ'աւելցնէ Աստղիկ:

Եւ շնորհալի աշակերտը կ'աւարտէ երաժշտահանոցի դասընթացքը՝ ստանալով "Վկայական Գերազանցիկութեան" եւ կը շահի առաջին մրցանակը: Իր այս յաջողութիւնը պէտք չէ վերագրել բախտին, այլ իր ընդունակութեան, յամառօրէն աշխատելու ունակութեան եւ երկար ժամեր կատարած սերտողութեան:

Սակայն բախտն ալ եղած է իրեն աջակից: Աստղիկ կ'ընդունուի Փարիզի երաժշտանոցը, ուր կը զարգացնէ իր ծայնը եւ արուեստին մեկնաբանութիւնը: Այդ քաղաքին մէջ կը գտնէ երկու անձեր, որոնք կը բանան նոր ուղիներ իր առջեւ: Նախ իբրեւ ուսուցիչ կ'ունենայ Փարիզի Օբերայի նախկին

աստղը՝ Տիկին ժանին Միշու, եւ յետոյ ֆրանսահայ երիտասարդ մը՝ ժիրայր Տէտէեանը որպէս ամուսին: Թերեւս աւելի ճիշտ կ'ըլլայ ըսել թէ ժիրայր, որ կանանց զգեստեղէնի առեւտուրով կը զբաղի, կը գտնէ զինքը: Ինչպէս կարելի է չհամակրիլ արտակարգօրէն սիրուն այս աղջկան, որ ունի համապատասխան չափով գեղեցիկ ծայն:

Աստղիկ, 1967 տարուան մեծ մասը կ'անցնէ Միլան, աշակերտելով տեղւոյն Լա Սգալա թատրոնին կապուած ուսուցիչներու: Իր երգացանկը հետզհետէ ծոխացնելով՝ ան բանժիններ կը ստանձնէ օքերայի մէջ, երգելով շատ մը լեզուներով, մանաւանդ ունկնդիրներուն կը հրամցնէ հայ երգահաններու գործերը եւ մեր եկեղեցական երգերը: Ամերիկայի մէջ գործադրելի յայտագիրներուն մեծ մասը ան պիտի յատկացնէ կոմիտասեան երգերուն:

"Այս բոլորը ենթադրել կուտան թէ ես միայն ուսանող եմ եղած", կը յարէ Աստղիկ զրաւիչ ժպիտով մը: "Բայց ես երգած եմ բազմաթիւ առիթներով-օրինակ, ես հանդէս եկայ գլխաւոր բաժիններով.-Միքայէլա, Միմի, Միւսէթա եւ Մարկարիթ՝ Կոմիտասի անուան երաժշտանոցին մէջ: Եւ Կիոյլէթա՝ Սպենդեարեան օքերա պալատին մէջ: Ունկնդիրներս սիրեցին զիս": (Իր մասին գրուածները աւելին կ'ըսեն):

Տիկին Տէտէեան կը մերադառնայ Երեւան իբրեւ կազմաւորուած արուեստագիտուհի եւ կը վերցնէ Տէգտէմոնայի, Սարկրիթայի, Կիոլէթայի դերերը ու դեռ աւելին: Ասիկա բարձրագոյն նիշն է գոր մէկը կրնայ ստանալ Երեւանի երաժշտական պաշտօնատարներու եւ հասարակութեան կողմէ:

Արուեստագիտուհին, 1968 տարեշրջանին, ֆրանսայի Սթրաֆպուրկ, Նանսի եւ Պորտօքաղաքներու բեմերուն վրայ կը տեսնուի իբրեւ Տէգտէմոնա եւ Մէլիսանտի: Պորտոյի թերթերը միաձայն կը գնահատեն Տիկին Տէտէեանի մեկնաբանութիւնը եւ ծայնական առաւելութիւնը: "Օթէլլօ"ի մէջ Աստղիկ կ'երգէ Զարլզ Բրէյկի եւ Գարրիէլ Պագուէրի հետ: Այս խաղարկութեան նկարագրականը կը դրուատէ այսպէս.

"Աստղիկ Տէտէեան արտաբերեց յուզականութիւն, ինչպէս նաեւ ազդու, գեղեցիկ ծայն, հարուստ երանգով մը եւ յայտ եկաւ որպէս իրաւ երաժշտագէտ: Ապացոյց. մենք կը մատնանշենք իր նուրբ մեկնաբանութիւնը "Ուոննիի Երգ"ին եւ հարազատութիւնը աղօթքին մէջ":

Տիկին Տէտէեան Ամերիկայի մէջ շրջապտոյտներ պիտի կատարէ Առաջնորդարանի հովանաւորութեամբ: Ան նախ պիտի երգէ Գալուքճեան սրահին մէջ, ի սիւ Եորթ, Նոյեմբեր 2ին, ապա Մետրոպոլիտան՝ Նոյ. 7ին, Տիթրոյթ՝ Նոյ. 16ին, Ֆիլատելֆիա՝ Նոյ. 23ին, Շիգակօ՝ Նոյ. 30ին: Նաեւ ուրիշ քաղաքներու մէջ, ուր կարգադրութիւններ կ'ըլան արդէն:

Այս համերգներուն մէջ Աստղիկ պիտի երեւի Հայկական Քառեակի մը հետ, որ յատկապէս կազմած է անուանի թաւ ջութակահար Հէրրի Զառացեան: Լաքային յայտնի երաժիշտներով քաղկացած այս Քառեակը, յայտագրին մեծ մասը, եթէ ոչ ամբողջութիւնը, պիտի յատկացնէ կոմիտասեան երգերուն:

Առաջնորդարանը, այս ականաւոր երաժիշտները հրաւիրելով, երաշխիքը կուտայ թէ անմահ Կոմիտաս Կարդապետի ծննդեան հարիւրամեակին նուիրուած այս համերգները պիտի մնան յիշատակելի մեր հասարակութեան համար:

FROM: Diocese of the Armenian Church
of North America
630 Second Avenue
New York, N.Y. 10016

FOR IMMEDIATE RELEASE

An apparent mystery as to the identity of soprano Asdghig Dedeyan of Paris was quickly solved when she turned out to be the American community's own Asdghig Antreassian, now married and the winner of many musical successes in Europe and Armenia.

Asdghig left the United States in 1961 to attend the Gomidas Conservatory in Erevan, and her career ever since has been a constant fulfillment of the vocal promise we knew. She returns here in November to prove it, in a series of concerts dedicated by the Diocese to the centennial of Gomidas.

Though born in New York, Asdghig spent most of her girlhood in Fresno and Watertown, wherever duties of her distinguished father, Antranig Antreassian, took him as editor and lecturer. Her early life was filled - one might even say saturated - with music. High school studies in violin and piano, and a variety of musical courses at Fresno State College.

With characteristic ambition, Asdghig earned her B.S. at Boston State College of Education in American literature while simultaneously attending Master Classes at the New England Conservatory of Music taught by Mme. Gladys Miller. A year of teaching English in a private school in Boston seemed to her a digression from the main objective, and when the opportunity came to study voice in Armenia, she seized it.

"I had what you'd call a really complete education there," she says. The list of courses bears her out: harmony, history of music (ancient, European, Slavic, and Oriental) opera and oratorio repertory, vocal interpretation, stage setting, piano, rhythmic dance, physical education, and several languages, including Russian and Armenian. "I was lucky to have Professor Tamara Shahnazerian as my voice teacher."

The fact that the young artist graduated from the Conservatory with a "diploma of excellence" and a first prize, can be attributed not to luck but to her own gifts, which include a capacity for hard work and long hours of study.

But her luck held, too, and Asdghig went to the Paris Conservatory for further study in voice and interpretation. In that city were two finds: Mme. Janine Michaud, former Paris Opera star, as a teacher, and later, Jirayr Dedeyan, a young Franco-Armenian as a husband. More accurately, perhaps, Jirayr, who is in the women's dress fabrics business, found her. How could you help loving an unusually pretty young woman with a beautiful voice and a character to match? In the meantime, Asdghig spent most of 1967 in Milan, working with teachers associated with La Scala. During all of these years, her repertory had grown to include opera roles, oratorios and songs in all languages, with an accent on Armenian compositions and church music. In her United States tour, Mme. Dedeyan will include folk-song settings by Gomidas.

"All this sounds as if I did nothing but study," said Asdghig with her winning smile. "But I performed countless times. Let's see, I sang the M's at the Gomidas Conservatory: Micaela, Mimi, Musetta and Marguerite. And Violetta" at the Spondiarian Opera House. They liked me." (Understatement, if one reads the reviews). Mme. Dedeyan goes back in 1970 to the same house, but as a finished artist, to star as Desdemona, Marguerite, Cio-Cio-San and Violetta. That's the highest commendation you can get from the Erevan Armenian music officials and public.

In 1968, the artist began a series of appearances in the larger cities of France, among them Strasbourg, Nancy and Bordeaux, notably as Desdemona and as Ariane Melisande in Dukas' "Ariane et Barbe-Bleue." The Bordeaux newspapers, which are here before me, found full agreement on Mme. Dedeyan's interpretation and vocal abilities. Here is a typical review of "Otello," in which Asdghig sang opposite Charles Craig and Gabriel Bacquier (Translation mine):

"Astrig Dedeyan, it is incontestable, lent an infinite emotion to her role, served by a strong, beautiful voice, richly colored, which she used like a true musician. For proof, we need only her delicate interpretation of the "Willow Song," and the real emotion of the prayer."

Mme. Dedeyan begins her American tour under Diocesan auspices in New York at Kavookjian Hall on Sunday afternoon, November 2. Other performances: Watertown, Nov. 7; Detroit, Nov. 16; Philadelphia, Nov. 23; Chicago, Nov. 30, and a few additional concerts under arrangement. She will share the platform with an Armenian Quartet organized by the distinguished violinist, Harry Zaratzian. The foursome of Armenian string artists will devote a large part, if not all, of their offerings to the works of Gomidas. The choice, by the Diocese, of these fine musicians augurs well for its commemoration of the centennial of our revered composer.

September 2, 1969